

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: יורוביץ	שם פרטי: סמואל
-------------------	----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: יורוביץ		בלועזית Yurovicc	
שם פרטי איתו נולדתי: סמואל		בלועזית Samuel	
שם פרטי ושם משפחה של האב: אלדר		שם פרטי ושם נעורים של האם: אינתה	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: בוקרשט		מקום מגורים: רומניה	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) יסודי		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה) תופר ארנקים	
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: בוקרשט רחוב 45 vasile toneanu (שם העיר או האזור ושם הארץ)		חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)	
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו מחנה פוליגון		בלועזית poligone	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור: 23.08.1944	
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור לבית בבוקרשט	
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתן עד מתי		שנת עליה: 1963	
		במידה ועלית באניה, ציין את שמה	

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים):

נולדתי בבוקרשט בשנת 1923 כילד יחיד לזוג הורים מבוגרים. אבא שלי עבד כחזן בבית כנסת ואימא שלי כתופרת. החיים שלי כילד, מבחינה כלכלית היו מאוד קשים, להורים שלי לא היה די כסף כדי שנסתדר ומצבם לא היה טוב, מה שגרם לי לעזוב את בית הספר שלמדתי בו, בית ספר בשם "המעין החדש" ובגיל 12 עזבתי את הלימודים בכדי לעבוד כנער שליח על מנת לעזור למשפחה שלי. אחרי זה התחלתי להתעסק בתחום האופטיקה, אפילו היה לי חוזה עם החברה שעבדתי בה אבל באיזשהו שלב גם את זה עזבתי בעקבות תנאי שכר. לאחר מכן, נכנסתי לתחום התפירה. התחלתי לעסוק בתפירת ארנקים עד גיל 18 עד שפרצה המלחמה.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

כשפרצה המלחמה הרבה אנשים היו טרודים, הפחד שלט בעיר כי לא ידענו מה יקרה מהיום למחר. חיינו בתחושה של חסר ביטחון ופחד תחת איום המשטר החדש השולט עלינו על בסיס יומיומי. לפעמים הייתי שומע שמועות מאנשים ומהשכנים שגרמנים היו נכנסים לבתים של יהודים, חוטפים אותם ושורפים את הבתים שלהם. אני זוכר שהיו כל מיני פוגרומים למיניהם. הייתי חי בתחושה של פחד. אפשר היה להרגיש את המתח באוויר כי אף אחד לא ידע מה קורה ומה יקרה. בוקר אחד בעודי בן 18 קיבלתי צו להתייצב בלשכת הגיוס לצורך עבודות פרך במחנות עבודה. לקחו אותי עם קבוצה של אלפי צעירים בגילי בחצר ענק במחנה עבודה בשם "פוליוגון", שם סימנו אותנו בטלאי צהוב. מיינו אותנו לפי גילאים בגלל סוגי עבודות שהטילו עלינו. למשל במחנה עבודה "פוליוגון" רק צעירים היו יכולים לעבוד כי העבודה עצמה הייתה מאוד קשה פיזית. העבודה במחנה "פוליוגון" הייתה מבוססת בעיקר על חפירות ובניית תעלות. בנוסף לעבודות האלו היו מטילים עלינו כל מיני עבודות כמו למשל איסוף גופות של החיילים הגרמנים וכלי ירי שהופקרו מהשטחים שאמריקאים היו מפציצים במהלך המלחמה. עבודה מאוד קשה ומסוכנת. אני זוכר שלפעמים תוך כדי עבודה היינו רצים לתפוס מחסה מתחת לגשרים שהיו בשטחים האלו בזמן הפצצות של אמריקאים. תנאי עבודה ב"פוליוגון" היו מאוד קשים, בקושי היינו מקבלים אוכל וכמעט בלי הפסקות במהלך כל היום. וכמובן שהעבודה הייתה בכפייה ולחינם. העבודה הייתה על בסיס יומי, עובדים שעות ארוכות במהלך היום וחוזרים לישון בלילה בבתים שלנו. בית המגורים שלי היה במרחק של מספר קילומטרים טובים ממחנה עבודה ולא הייתה תחבורה שמסיעה אותנו כל יום למחנה. היינו צריכים לבוא עצמאיים לעבודה דבר שלא הותר לי ברירה אלא לקום כל יום ממש מוקדם ולבוא לעבודה ברגל ולחזור ממנה גם ברגל. במשך תקופה מסוימת לא ידעתי אם אשרוד את השגרה הקשה היומיומית הזאת. לא חשבתי לרגע על מרד וכמוני כל יתר הצעירים שעבדו איתי במחנה בגלל הפחד ששלט בנו. היה שם קצין שהיה משגיח עלינו ותפקידו היה לבדוק אם אנחנו מתייצבים כל יום בזמן לעבודה, וחסר למי שהיה מחסיר יום עבודה בלי סיבה מוצדקת- אותו אדם היה נענש על ידי הקצין הזה שהיה שולח את משפחתו של אותו עובד למחנה ריכוז. התקופה הקשה הזאת נמשכה שלוש שנים, בין 1941 ל-1944.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ (השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

יחד עם כניסת הרוסים בעיר נגמרה התקופה של עבודות הפרך במחנה פוליוגון. אני זוכר שזה היה אחד הימים המאושרים ביותר בחיי, שסוף סוף לא נצטרך לעבוד יותר קשה לחינם ושאפשר להתחיל בחיים חדשים. מיד אחרי זה חזרתי לעבוד בתפירת ארנקים. אחרי תקופה מסוימת התחלתי להעלות את הנושא של עלייה לארץ. נשארתי רק עם אימא שלי באותה תקופה כי אבי נפטר בגלל הידרדרות במצבו הבריאותי. היה ארגון בשם "כלל", זהו ארגון ציוני של הסוכנות היהודית שדאג להעביר יהודים לארץ, ואני התחלתי את התהליך באמצע שנות ה-20 אבל התהליך דרש לא מעט כסף בגלל כל המסמכים שהיינו צריכים להביא. בנוסף המצב שלי לא היה טוב והייתי צריך לדאוג לאימא שלי ולכן דחיתי את עניין העלייה במועד מאוחר יותר. רק בגיל 40 עליתי לארץ ביחד עם אימא שלי.

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

נא ספרי על חייר בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

בשנת 1963 כשאני בן 40 ועדיין רווק עליתי לארץ והגעתי לעיר אשדוד. הסוכנות היהודית לא כל כך התחשבה בנו. התעקשתי וביקשתי מהם שישתדלו להביא לי דירה בקומה ראשונה בגלל שאימא שלי הייתה מבוגרת מדי ובמקום זה נתנו לי צריף במעברה מול הר יונה. קיבלתי בית הרוס לחלוטין. בנוסף גם לא טרחו לעדכן אותנו ולא נתנו לנו שום אינפורמציה על מה שמגיע לנו ועל זכויותינו כעולים חדשים. אני יכול להעיד שהשנים הראשונות בארץ בהחלט היו מאוד קשות, בלי הסברה ובלי הדרכה הוגנת. לא קיבלנו כמעט שום עזרה הייתי צריך לבנות הכל מחדש.

אני זוכר שהתחלתי לעבוד בכל מיני עבודות פיזיות כדי להתקיים בכבוד ורק לאחר כמה שנים טובות ולא קלות הצלחתי לפתוח בית מלאכה של ארנקים באשדוד. ב-1967 מיד אחרי מלחמת ששת הימים הכרתי את אשתי, התחתנו בארץ ואימצנו שני ילדים בן ובת. אשתי עזרה לי המון בעסק של הארנקים שאותו סגרתי ב-1985. המשכתי לעבוד במקצוע שלי כתופר בתל אביב עד גיל 80. כיום אני פנסינור.

ראיון: יוני אלפסי

אשדוד, נובמבר 2013

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים